

**PEDAGOŠKE STANDARDE I
NORMATIVE
ZA SREDNJE OBRAZOVANJE**

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Sadržaj i svrha Standarda i normativa)

(1) Radi osiguranja jednakih pedagoških i materijalnih uvjeta u svim srednjim školama Unsko-sanskog kantona, a u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju, utvrđuju se Pedagoški standardi i normativi za srednje obrazovanje (u daljem tekstu: "Standardi i normativi") u srednjim školama Unsko-sanskog kantona kao zajednička osnova u osiguranju uvjeta za odgojno-obrazovni rad i uspješno ostvarivanje ciljeva i zadataka iz nastavnih planova i programa u srednjim školama i domovima učenika.

(2) Standardi i normativi, zajedno s drugim relevantnim aktima, služe kao osnova za utvrđivanje cijene obrazovanja za svako pojedinačno stručno zvanje i zanimanje utvrđeno nomenklaturom zanimanja.

(3) Standardi i normativi se oslanjaju na elemente naučnih spoznaja i društvenih opredjeljenja po kojima je srednje obrazovanje dio jedinstvenog sistema obrazovanja i odgoja, kako na Unsko-sanskom kantonu tako i šire u BiH, sa osnovnom namjerom uključivanja u evropske i svjetske obrazovne tokove.

(4) Obimom djelatnosti i programskim strukturama institucije srednjeg obrazovanja se u skladu sa zakonom organiziraju i formiraju kao cjeline koje sa pedagoškog i ekonomskog stanovišta mogu dugoročno ispunjavati uvjete racionalnosti i kvaliteta odgojno-obrazovnog rada.

(5) Standardima se uvodi primjena svih vidova nastave koju zahtijeva savremena pedagoška nauka i praksa.

(6) Ovim Standardima je propisana obaveza individualizirane nastave sa manjim brojem učenika u odjeljenju/grupi, odnosno grupi praktične nastave i drugi vidovi nastave u skladu s odgovarajućim nastavnim planovima i programima.

(7) Srednje obrazovanje je od posebnog javnog interesa i zasniva se na suvremenim dostignućima nauke, tehnike i tehnologije, na modernoj pedagoškoj teoriji i praksi, humanizmu i etici.

(8) Standardima i normativima se stvaraju mogućnosti, odnosno obaveze ustanova srednjeg obrazovanja Unsko-sanskog kantona i njihovih osnivača u vezi sa reformiranjem cjelokupnog sistema srednjeg obrazovanja koji će na konvergentan način doprinijeti da se ustanove srednjeg obrazovanja Unsko-sanskog kantona uključe u evropski edukacijski prostor.

(9) Standardi i normativi zajedno sa suvremenim nastavnim planovima i programima doprinese stvaranju uvjeta da srednje obrazovanje u Unsko-sanskom kantonu, a time i bosanskohercegovačko srednje obrazovanje, postigne što veću kompatibilnost i jasnu komparativnost u sistemu obrazovanja u Evropi, sa otvaranjem mogućnosti, odnosno davanja značajne pomoći ka povećanju međunarodne konkurentnosti evropskog i bosanskohercegovačkog sistema obrazovanja.

(10) Standardi i normativi omogućuju kvalitetan nadzor nad radom ustanova srednjeg obrazovanja Unsko-sanskog kantona, što omogućava održivost našeg srednjeg obrazovanja u evropskoj i svjetskoj konkurenciji s još jednim jasnim ciljem da se poveća mogućnost zapošljavanja onih koji su srednje obrazovanje stekli u školama Unsko-sanskog kantona.

Član 2.

(Uvjeti za obavljanje nastavnog rada)

(1) Standardima i normativima utvrđuju se minimalni i optimalni prostorni, kadrovski i drugi opći materijalno-tehnički uvjeti neophodni za obavljanje nastavnog i umjetničkog rada koji se ostvaruje u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Zakon).

(2) Standardi i normativi su, pored Zakona, polazni akt za osnivanje i rad ustanova srednjeg obrazovanja.

(3) Standardima i normativima se ustanovama srednjeg obrazovanja i njihovim osnivačima određuju obaveze u pogledu stvaranja uvjeta i obavljanja nastavnog procesa koji se realizira kroz nastavni plan i program, i to:

a) da učenicima organizira i realizira teorijsku i praktičnu nastavu u obimu i kvalitetu utvrđenom u nastavnom planu i programu;

b) da za realizaciju nastavnog procesa raspolaže odgovarajućim prostorom, opremom i drugim nastavnim sredstvima, primjerenim vrsti škole, tehničkim, sanitarnim i drugim uvjetima;

c) da za realizaciju nastavnog procesa raspolaže odgovarajućim brojem i strukturom nastavnika i suradnika;

d) da kvalitetnim i racionalnim organiziranjem nastavnog procesa omogući njegovo nesmetano izvođenje i rad s učenicima u skladu sa zakonom, ovim aktom i drugim podzakonskim aktima, realizirajući pritom utvrđeni obim aktivnosti putem predavanja, vježbi, rada u seminarima, konsultacija i ispita u okviru predviđenih sati iz nastavnog plana i programa, odnosno dužine radnog vremena nastavnika i suradnika.

a) Elementi razvijenosti, veličina srednje škole prema vrsti škole, prostor i nastavna sredstva

b) Oblici rada, broj učenika u odjeljenju, klasi, grupi, laboratorijskom, praktičnom i proizvodnom radu,

c) Broj i struktura nastavnog kadra,

d) Norma sati, priprema za odgojno-obrazovni rad i ostali zadaci nastavnika u okviru radne sedmice,

e) Broj i struktura suradnika u nastavi,

f) Broj i struktura rukovodnog osoblja,

g) Broj i struktura pomoćnog i tehničkog osoblja,

h) Broj i struktura administrativno-finansijskog osoblja.

POGLAVLJE II. ELEMENTI RAZVIJENOSTI ŠKOLE / ŠKOLSKOG CENTRA / ĐAČKOG DOMA

Član 3.

(Elementi razvijenosti škole/školskog centra / đачkog doma)

Pod elementima razvijenosti podrazumijevaju se: veličina škole/školskog centra/ đачkog doma prema broju odjeljenja/odgojnih grupa, školski prostor, nastavna sredstva.

Član 4.

(Veličina srednje škole/školskog centra/đачkog doma)

(1) Veličina srednje škole/školskog centra/ đачkog doma

Vrsta i tip škole	Broj odjeljenja/ odgojnih grupa			Broj klasa za umjetničke škole		
	Min	Opt	Maks	Min.	Opt.	Maks.
Gimnazija i vjerske škole	8	16	24			
Tehnička i srodna škola	8	16	24			
Stručna škola	6	12	18			
Umjetnička škole						
a) Muzička	4	8	16	12		
b) Škola primijenjenih umjetnosti	4	8	16	12	24	48
Škola za djecu sa posebnim potrebama	3	8	10			
Dom učenika	4	8	12			
Srednjoškolski centar	12-16	24	32			

(2) Ako je u sastavu srednje škole, odnosno srednjoškolskog centra, više vrsta srednjih škola, broj odjeljenja/odgojnih grupa (minimum, optimum i maksimum) se utvrđuje kao aritmetička sredina odgovarajućih kategorija propisanih u prethodnoj tabeli za svaku vrstu srednje škole koja se nalazi u njenom sastavu.

(3) Ako je srednja škola/đački dom u sastavu školskog centra u kome se obavlja djelatnost više nivoa obrazovanja, broj odjeljenja /odgojnih grupa (minimum, optimum i maksimum) se utvrđuje kao 75% zbira odgovarajućih kategorija propisanih Pedagoškim standardima i normativima za svaki nivo obrazovanja/odgoja.

(4) Uz saglasnost ministra Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta srednja škola/đački dom u nedovoljno razvijenim i povratničkim jedinicama lokalne samouprave, brdsko-planinskim i pograničnim područjima,

te privatne škole mogu se organizirati i s manjim brojem odjeljenja/grupa od minimalnog broja.

Član 5.

(Školski prostor i ostali uvjeti za rad škole)

(1) U cilju zadovoljavanja osnovnih pedagoških standarda, sanitarnih, zdravstveno-higijenskih i drugih prostornih uvjeta, utvrđuje se minimalna i optimalna površina ukupnog prostora po jednom učeniku, kao i pojedinačne površine karakterističnih prostora, pri čemu struktura prostora mora zadovoljavati osnovne preduvjete za odvijanje nastavnog procesa, ali i druge životne uvjete u pogledu kubature, svjetlosti, temperature, funkcionalnosti, sigurnosti i slično.

(2) Navedena površina utvrđuje se kako slijedi:

OPIS	MINIMUM	OPTIMUM
Korisna površina prostora u dvorištu po učeniku	6,0 m ²	8,0 m ²
Zatvoreni prostor bez sale za sport/ tjelesni odgoj i prostora za kulturnu i javnu djelatnost škole – po učeniku u smjeni	4,0 m ²	5,0 m ²
Površina učionice po učeniku – optimalne dimenzije 7m x 8m	1,5 m ²	2,0 m ²
Kubikaža nastavne prostorije – po učeniku	4,5 m ³	6,0 m ³
Kabinet za nastavnika ili grupu nastavnika srodnih predmeta po nastavniku	3,5 m ²	4,2 m ²
Površina za nastavu tjelesnog odgoja/ sporta, po učeniku	6,0 m ²	12,0 m ²
Prostor za praktičnu nastavu i prostor za stručnu nastavu – vježbe u školi primijenjenih umjetnosti, po učeniku	5,0 m ²	8,0 m ²
Prostor za kulturnu i javnu djelatnost škole	200 m ²	300 m ²
Biblioteka, dokumentaciono – informacijski centar	60 m ²	74 m ²

(3) Izgradnja novih zgrada za srednje škole treba biti po "Normativima za projektiranje i izgradnju srednjih škola" od 1984. godine.

(4) Ovim Standardima i normativima se utvrđuje obaveza srednje škole u pogledu omogućavanja pristupa i komunikacije invalidnih lica u unutrašnjem prostoru ustanove.

(5) Pod optimalnim uvjetima u pogledu prethodnog stava podrazumijeva se obaveza ustanove da invalidnom licu - učeniku ili zaposlenom omogućiti uvjete za samostalan pristup objektu, samostalnu komunikaciju u prostore neophodne za njihovo obrazovanje, odnosno rad (amfiteatre, učionice, laboratorije, biblioteku, čitaonicu, toalet i druge prostore).

(6) Minimalni uvjeti u pogledu osiguranja uvjeta invalidnim licima podrazumijevaju obavezu ustanove da omogući tom licu samostalni ulazak u objekt.

(7) Ovim standardima se utvrđuje obaveza ustanove, odnosno osnivača, u pogledu osiguranja odgovarajućeg specijaliziranog prostora za realizaciju nastavnog plana i programa, posebno osiguranja specijaliziranih radionica i laboratorija.

(8) Standardima se utvrđuje obaveza ustanove, odnosno osnivača, u pogledu osiguranja sanitarnih uvjeta i odgovarajućeg broja toaleta u skladu sa brojem učenika koji u isto vrijeme borave, odnosno rade u prostoru ustanove. Minimalan broj kabina sa propisanim pratećim prostorom utvrđuje se tako što se na svakih 28 učenika koji borave i rade u jednoj smjeni osigurava po jedna kabina.

(9) Srednja škola, odnosno osnivač, dužni su osigurati nastavna sredstva i ostala specijalizirana sredstva u skladu sa zahtjevima nastavnog plana i programa koji se u toj ustanovi realizira. U nastavnom planu i programu obavezno se definiraju osnovna nastavna sredstva, odnosno oprema potrebna za realizaciju tog programa.

(10) Srednja škola/školski centar obavezno ima biblioteku sa potrebnim brojem knjižnih jedinica u funkciji realizacije nastavnog procesa koji se realizira u toj ustanovi. U knjižne jedinice se ne ubraja arhivska građa.

Član 6.

(Nastavna sredstva)

(1) Nastavna sredstva i ostala sredstva rada srednje škole osiguravaju se u skladu sa zahtjevima nastavnih planova i programa, odnosno Normativima nastavnih sredstava, čime se postiže ujednačavanje uvjeta rada svih srednjih škola u pogledu nastavnih sredstava.

(2) Normativi nastavnih sredstava za specijaliziranu opremu prema zahtjevima nastavnog plana i programa za svaki nastavni predmet ili grupu srodnih predmeta utvrđuju se posebnim aktom.

(3) Radi unapređenja odgojno-obrazovnog procesa i nastave, u školama se uvodi proces digitalizacije i korištenje e-platforme.

Član 7.

(Obavezna opća nastavna sredstva)

Pored osnovnog namještaja škola treba imati:

a) U svakoj učionici i kabinetu:

Grafoskop	1 kom.
Projekciono platno	1 kom.
TV – prijemnik – color	1 kom.
Videorekorder – DVD	1 kom.
Tabla	1 kom.
Računar	1 kom.
Kasetofon sa CD	1 kom.

b) U školi:

Aparat za umnožavanje	2 kom.
Računar aktuelne prosječne konfiguracije	6 kom.
Štampač	3 kom.
Razglasna stanica	1 kom.
Razglasna stanica (mobilna)	1 kom.
Fax aparat	1 kom.
Skener	2 kom.
Digitalna kamera	1 kom.
Digitalni fotoaparat	1 kom.
Megafon	1 kom.
Klavir, pijanino, harmonij ili sintisajzer	1 kom.

Član 8.

(Minimum po predmetima)

(1) Bosanski / Srpski / Hrvatski jezik i književnost

a) Književnost

- Kolekcija slika i grafika 2 kompleta
- kasete i CD u skladu s NPiP-om

b) Jezik

- kolekcija crteža i slika iz oblasti fonetike i fonologije, morfologije i

leksikologije i funkcionalnih stilova,

- kolekcija CD kasete za fonetski tečaj iz bosanskog / srpskog / hrvatskog jezika, pravilnog izgovora i akcenta.

c) Rječnici

Rječnik bosanskog jezika	8 kom.
Rječnik hrvatskog jezika	8 kom.
Rječnik srpskog jezika	8 kom.
Pravopis bosanskog jezika	8 kom.
Pravopis hrvatskog jezika	8 kom.
Pravopis srpskog jezika	8 kom.
Gramatika bosanskog jezika	8 kom.
Gramatika hrvatskog jezika	8 kom.
Gramatika srpskog jezika	8 kom.

(2) Matematika

geometrijski pribor sa ormarićem	1
modeli geometrijskih figura u prostoru	1
modeli za prikaz nastanka obrtnog tijela	10
softver za matematiku u školi	
potrošni materijal (folije, hamer – papir, olovke u boji, flomasteri)	

(3) Fizika

Prostor
specijalizirana učionica ili laboratorij
prostorija za nastavna sredstva i materijale
osnovna oprema u skladu sa NPiP

eksperimentalni uređaji za demonstracije
eksperimentalni uređaji za laboratorijski rad učenika
slike, grafikoni, videokasete
stručna literatura, edukacioni SOFTVER i druga nastavna sredstva
priručni alat
potrošni materijal

(4) Hemija/kemija

Prostor
specijalizirana učionica ili laboratorij
ostava za kemikalije
osnovna oprema u skladu sa NPiP
laboratorijski namještaj, informaciona i sigurnosna oprema
oprema za eksperimentalni rad
eksperimentalni uređaji za laboratorijski rad učenika
edukacioni softver
stručna literatura

(5) Biologija

a) prostor
specijalizirana učionica ili laboratorij
ostava za nastavna sredstva i potrošni materijal
b) osnovna oprema prema NPiP
Laboratorijska oprema
edukacioni softver
nastavna sredstva
sigurnosna oprema
c) stručna literatura
d) potrošni materijal

(6) Nastavna sredstva iz fizike, hemije i biologije nisu obavezna u školama u kojima NPiP nisu predviđeni ovi nastavi predmeti.

(7) Tjelesni i zdravstveni odgoj/sport

a) Škola treba imati:

dvoranu za tjelesni odgoj/sport ili sportsko igralište, poligon
gimnastičke sprave
prateće prostorije (svlačionice i kupatila)
gimnastičke i sportske rekvizite
instrumente za vrednovanje
komplete opreme za predstavljanje škole na takmičenjima
Računar
pribor za prvu pomoć

(8) Strani jezici

fonolaboratorija ili odgovarajući prenosivi uređaj
vizuelna sredstva
štampani materijal
stručna literatura

(9) Historija/povijest

zidne karte (geopolitičke i historijske)
grafofolije
štampani materijal
stručna literatura
videokasete i CD

(10) Geografija

globusi, karte, sheme, modeli
pribor za mjerenje
videokasete
zbirke
dijapozitivi
edukacioni softver
stručna literatura

(11) Filozofija, sociologija, kultura religija, psihologija i obrazovanje za demokratiju i ljudska prava, vjeronauka, politika, gospodarstvo

- kabineti po potrebi za jedan ili više predmeta
videotraka – snimci razgovora sa istaknutim filozofima, snimci emisija na radiju i televiziji, snimci oglednih predavanja
kolekcija logičkih igara i zadataka
zbirke filozofskih sadržaja
stručna literatura za svaki predmet

(12) Likovna kultura

radni prostor sa namještajem ukoliko je NPiP-om predviđeno praktično izvođenje
likovno-edukativni i dokumentarno-instruktivni materijal
materijalno-tehnička sredstva za kreativni rad po vrstama likovne umjetnosti

(13) Informatika

prostor, kabinet sa potrebnim namještajem i priključcima; broj kabineta pozicionira se u skladu sa ukupnim brojem sati i potrebom kvalitetne realizacije nastavnog plana i programa	
umreženi računari minimalne prosječne aktualne konfiguracije	minimalno 12 kom
šampači	minimalno 1 kom
videotop	1 kom
skener	1 kom
priključak na internet	

(14) Muzička/glazbena kultura

kabinet sa namještajem ukoliko je NPiP-om predviđeno praktično izvođenje
klavir
audiovizuelna sredstva
nosioči zvuka i slike
slike instrumenata i kompozitora

a) U cilju kvalitetne vannastavne aktivnosti srednja škola treba imati osnovne muzičke instrumente.

(15) Praktična nastava

Odgovarajući broj radionica s opremom neophodnom za realizaciju nastavnog programa
kompleti ručnog alata
modeli
mašine i uređaji
kolekcija alata
potrošni materijal
radionica za popravak i održavanje nastavnih sredstava i ostala oprema prema NPiP

Član 9.
(Školska biblioteka)

(16) Za stručno-teorijsku i praktičnu nastavu škola treba da ima opremu, učila i mašine prema potrebama nastavnog plana i programa za određenu struku, stručno zvanje i zanimanje.

(1) U okviru propisanog minimuma broja knjižnih jedinica škola treba imati:

minimum po učeniku	5 knjiga
minimum knjiga propisane školske lektire (po svakom djelu)	30 primjeraka
stručna literatura, minimum po učeniku	2 knjige
specijalne škole, minimum po učeniku	3 knjige
medijoteka (videokasete, audiokasete, CD) prema nastavnom planu i programu	

(2) Škola je obavezna pratiti dostignuća u nastavnoj tehnici i tehnologiji, kao i razvoj tehnologija uopće i nabavljati nastavna sredstva za unapređenje nastave u skladu sa aktualnim nastavnim planovima i programima.

(1) Redovna nastava se u srednjoj školi organizira i realizira kao predmetna po odjeljenjima, klasama, grupama i grupama praktične nastave.

(2) Broj učenika u odjeljenju, odgojnoj grupi i grupi praktične nastave, zavisno od škole, utvrđuje se kako slijedi:

Član 10.
(Broj učenika u odjeljenju, grupi, klasi i grupi praktične nastave)

a) Gimnazija, tehnička i srodna stručna i mješovita škola

OPIS	Broj učenika		
	Minimalno	Optimalno	Maksimalno
Redovna, općeobrazovna, stručna, izborna i fakultativna nastava – odjeljenje	20	28	35
Laboratorijska nastava u izbornoj nastavi gimnazija – grupa	10	14	18
Nastava stranog jezika – izborna grupa	10	14	18
Nastava informatike – grupa	10	14	
Dopunska nastava – grupa	10	14	18
Pripremna nastava – grupa	10	14	20
Sekcija, klubovi	10	14	20

- Ukoliko NPiP nije utvrđen broj učenika u grupi praktične nastave, ovaj se broj generalno određuje kako slijedi

Praktična nastava	Minimalno	Optimalno	Maksimalno
grupa I i II razred	10	14	18
grupa III i IV razred	8	12	16

- Ukoliko je NPiP-om u dijelu stručne i opće obrazovne nastave predviđena podjela odjeljenja u grupe, nastava se izvodi u skladu sa zahtjevima NPiP-a.
- Ministar može, u izuzetnim okolnostima, dati saglasnost za formiranje odjeljenja sa manjim ili većim brojem učenika od propisanog za školsku godinu.
- Ako redovno odjeljenje ima 1 do 3 učenika sa teškoćama u razvoju, broj učenika u odjeljenju se smanjuje samo u slučaju da za tu djecu nisu odobreni asistenti, a djeca posjeduju dokumentaciju o statusu osobe sa razvojnim teškoćama.
- Broj djece u odjeljenju se umanjuje proporcionalno broju djece sa razvojnim teškoćama.
- U jednom odjeljenju/grupi u pravilu obrazuju se učenici za jedno zanimanje.
- Uz saglasnost ministra u jednom odjeljenju mogu se obrazovati učenici za najviše dva srodna zanimanja, s tim da je u odjeljenju najmanje 12 učenika istog zanimanja.

b) Umjetničke škole

- Srednja muzička škola

OPIS	Broj učenika		
	Minimalno	Optimalno	Maksimalno
općeobrazovna nastava	18	28	35
individualna nastava		1	
grupna nastava	3	8	10
hor/zbor	10	40	80
orkestar	10	25	40
grupa instrumenata i kamerna muzika	2	5	9
baletno odjeljenje ili grupa	2	6	7

- Škola primijenjenih umjetnosti

OPIS	Broj učenika		
	Minimalno	Optimalno	Maksimalno
općeobrazovna nastava	18	28	35
grupna nastava	6	9	12

c) Dom učenika

OPIS	Broj učenika		
	Minimalno	Optimalno	Maksimalno
odgojna grupa	18	24	30

Član 11.
(Broj nastavnog kadra)

Broj profesora, nastavnika praktične nastave, instruktora - specijalista i suradnika u nastavi određuje se na osnovu Nastavnog plana i programa, vrste škole, odgovarajuće struke i stručnih zvanja i zanimanja, broja odjeljenja, broja grupa, grupa praktične nastave, broja odgojnih grupa i programa rada škole, broja sati u školi koji proističu iz prethodno nabrojanih elemenata i nastavnih normi za svaki nastavni predmet.

POGLAVLJE III. NORMA SATI, PRIPREMA ZA OBRAZOVNO-ODGOJNI RAD I OSTALI POSLOVI NASTAVNIKA U OKVIRU RADNE SEDMICE

Član 12.
(Stručni poslovi)

Stručne poslove na planiranju i realizaciji nastavnih sadržaja, vođenja, praćenja i ocjenjivanja učeničkog rada i ukupnog

	NASTAVA	NORMA SATI			
1.	Norma sati	18	19	20	21
	Pripremanje	13	12	11	10
	UKUPNO:	31	31	31	31
2.	Razredništvo	3	3	3	3
3.	Ostali poslovi	6	6	6	6
	UKUPNO	9	9	9	9
	UKUPNO	40	40	40	40

(3) U sedmičnoj normi neposrednog odgojno-obrazovnog rada u nastavi, nastavniku muzičke kulture za vođenje pjevačkog zbora ili orkestra, utvrđuje se s dva sata.

(4) Ako nastavnik izvodi više nastavnih predmeta za koje je ovim Standardima utvrđena različita sedmična norma rada, škola utvrđuje prosječnu normu neposrednog odgojno-obrazovnog rada u visini srednje

napredovanja učenika u srednjoj školi obavljaju profesori, nastavnici praktične nastave i instruktori - specijalisti. Profil i stručna sprema profesora, nastavnika praktične nastave i instruktora - specijalista utvrđen je Zakonom i Nastavnim planom i programom.

Član 13.
(Poslovi nastavnika u okviru radne sedmice / tjedna)

(1) Nastavnici, odnosno stručni saradnici u okviru 40-satne radne sedmice obavljaju poslove pripreme za odgojno-obrazovni rad, poslove vezane za stalno stručno usavršavanje i unapređivanje obrazovno-odgojnih aktivnosti, poslove evidencije, saradnje sa roditeljima, ostvarivanje kulturne djelatnosti škole, stručno-pedagoških aktivnosti škole, učestvovanje u radu stručnih organa, društava, udruženja i drugih aktivnosti škole.

(2) Pregled obaveza nastavnika u okviru radne sedmice za punu nastavnu normu

vrijednosti normi utvrđenih za predmete koje nastavnik izvodi.

(5) Sedmični poslovi razrednika:

- a) sat razrednika s pripremom5 sati
- b) rad s roditeljima i nastavnicima razrednog vijeća 1 sat
- c) rad na razrednoj evidenciji i administraciji5 sati

(6) Nastavnicima koji ne obavljaju poslove razrednika, sedmična nastavna norma se može uvećati za dva nastavna sata.

(7) Pripravnici do položenog stručnog ispita u pravilu nisu razrednici.

(8) Ostali poslovi nastavnika do 40 sati sedmično su:

- a) dodatna, dopunska, fakultativna i izborna nastava5 sati
- b) slobodne aktivnosti i drugi poslovi predviđeni godišnjim planom.5 sati
- c) prisustvo sjednicama odjeljenjskih i nastavničkih vijeća, rad u stručnim aktivima, stručno usavršavanje. ..2 sata
- d) dežurstvo (izvan radnog vremena)2 sata
- e) rad na poslovima e-platfome 2 sata

(9) Nastavnik se zadužuje za maksimalno 6 sati ostalih poslova u skladu sa godišnjim programom rada škole i ovim Standardima. Poslovi iz tačke c. su obavezni.

(10) Sedmična norma sati ne može se dopunjavati i zamjenjivati razredništvom i ostalim poslovima.

(11) Nastavnik koji radi sa punim i nepunim radnim vremenom u više škola ostale poslove obavlja samo u jednoj školi.

Član 14.

(Norma nastavnika prema nastavnim predmetima)

(1) Utvrđuje se norma nastavnika prema nastavnim predmetima:

Nastavni predmet	Broj sati redovne nastave
Bosanski/Hrvatski/Srpski jezik	18
Jezici naroda i nacionalnih manjina	18
Strani jezik	19
Matematika	19
Fizika	19
Hemija/Kemija	19
Biologija	20
Informatika	20
Historija/Povijest	21
Geografija	21
Filozofija-logika	21
Psihologija	21
Sociologija	21
Likovna kultura	21
Muzička kultura	21
Fizički i zdravstveni odgoj/Sport	21
Kultura religija/Vjeronauka	21
Obrazovanje za demokraciju i ljudska prava	21
Predmeti stručno-teorijske nastave	20
Praktična nastava – nastavnik	21
Metodička praksa	20

(2) Ministarstvo može normu smanjiti i povećati za jedan sat.

(3) Zbog usklađivanja nastavne norme nekih nastavnih predmeta sa brojem sati u nastavnom planu i programu, razlika od 1 i 2 sata se može nadoknaditi pripremnom nastavom za upis na fakultet, radom sa nadarenom djecom, učešćem u timu škole za razvojno planiranje, i radom na profesionalnoj orijentaciji.

(4) Ako se odjeljenje dijeli u dvije grupe nastavna norma se povećava za 2 sata.

(5) Napomena:

- a) Za nastavnike-pripravnike sedmična norma se umanjuje za 1 sat, a za toliko se povećava broj sati pripreme.

- b) Nastavniku koji ne izvodi ostale oblike odgojno-obrazovnog rada u strukturi 40-satne radne sedmice, može se povećati norma sati.

POGLAVLJE IV. STRUČNI SARADNICI U ŠKOLI, ŠKOLSKOM CENTRU I ĐAČKOM DOMU

Član 15.

(Stručni saradnici u školi, školskom centru i đlačkom domu)

(1) Stručni saradnici u školi, školskom centru i đlačkom domu su: pedagog-psiholog, pedagog, psiholog, odgajatelj, socijalni radnik, zdravstveni radnik, bibliotekar, rukovalac nastavnom tehnikom-programer, asistent za učenike koji su po principu inkluzije uključeni u srednje obrazovanje, sa završenom obukom za asistenta, koji imaju odgovarajuću VSS.

(2) Za obavljanje poslova rukovaoca nastavnom tehnikom-programer potreban je slijedeći profil i stručna sprema:

- a) Diplomirani informatičar, diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer informatika ili računarstvo, ili diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer elektronika, ili diplomirani ekonomista, smjer poslovna informatika ili profesor matematike ili profesor matematika s informatikom.

(3) Za potrebe učenika sa teškoćama u razvoju u srednjim školama, koristit će se kapaciteti uspostavljenih centraliziranih oblika podrške u sklopu odgojno-obrazovnih ustanova bilo kojeg nivoa obrazovanja.

(4) U školama koje se nalaze na području općine u kojoj je uspostavljen centralizirani oblik podrške učenicima sa teškoćama u razvoju, ne može biti angažiran stručni saradnik defektolog/edukator- rehabilitator.

(5) Ukoliko u okviru škola iz stava 3. postoji uposlen stručni saradnik defektolog/edukator-rehabilitator, isti će biti raspoređen u školu u kojoj je organizirana usluga pružanja centralizirane podrške djeci sa razvojnim teškoćama, u skladu sa Pravilnikom o definiranju kriterija za proglašavanje uposlenika za čijim je radom djelomično ili potpuno prestala potreba te uvjeti preuzimanja uposlenika iz jedne škole u drugu ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 9/14 i 12/14).

(6) Za kvalitativnu podršku nastavnog procesa srednja škola, školski centar obavezno ima:

Pedagog- psiholog (pedagog, psiholog); Za svako odjeljenje preko 24 odjeljenja/klasa škola ima po	1 izvršilac 0,03 izvršioca
Bibliotekar	1 izvršilac
Voditelj praktične nastave za učenike koji praktičnu nastavu izvode izvan škole, po odjeljenju	0,20 izvršioca
Korepetitor u muzičkoj školi po klasi	1 izvršilac
Stručnih saradnika u školama za djecu sa posebnim potrebama i srednjoj školi primijenjenih umjetnosti u skladu sa nastavnim planom i programom	

(7) Dom učenika đlački dom za svaku odgojnu grupu obavezno ima slijedeće stručne saradnike:

Odgajatelj za svaku grupu	1 izvršilac
Pedagog- psiholog/pedagog/psiholog	1 izvršilac
Bibliotekar	1 izvršilac
Zdravstveni radnik	po potrebi

Član 16.**(Struktura radne sedmice pedagog-psiholog ili pedagog)****(1) Pedagog-psiholog ili pedagog**

OPIS	Broj sati
konceptijsko-programski zadaci u dogovoru sa direktorom	3,5
programiranje, ostvarivanje i analiza odgojnog rada	2,0
pedagoška dokumentacija	3,0
rad sa nastavnicima i stručnim organima škole	2,5
rad sa učenicima i učeničkim organizacijama	5,0
unaprijeđenje nastave	2,0
saradnja sa institucijama	1,0
saradnja sa roditeljima	2,5
provođenje upisa	3,0
profesionalna orijentacija	4,0
istraživanja u praksi školskog pedagoga-psihologa	2,0
pedagoško-psihološka praksa studenata nastavnih fakulteta	1,0
personalni dosje učenika, pedagoški karton	1,5
priprema za rad i stručno usavršavanje	7,0
UKUPNO	40

(2) Pedagog-psiholog obavlja i druge stručne poslove prema potrebi, po nalogu direktora i organa upravljanja škole, pa se prethodna satnica može izmijeniti.

(3) Ako stručni suradnici iz prethodnog stava svoje poslove obavljaju u okviru 40-satne radne sedmice, školi se ne priznaje povećanje broja izvršilaca.

Član 17.**(Struktura radne sedmice socijalnog radnika)**

(1) Za praćenje, analiziranje i unapređivanje saradnje s porodicom, društvenom sredinom, institucijama, pedagoško-psihološkom službom, u svrhu preventivnog djelovanja škola može angažirati socijalnog radnika.

(2) Profil i stručna sprema utvrđena je kako slijedi: socijalni radnik, diplomirani socijalni radnik.

(3) Struktura radne sedmice socijalnog radnika u okviru 40-satne radne sedmice.

OPIS	Broj sati
konceptijsko-programski zadaci	4
programiranje, ostvarivanje i analiza odgojnog rada	2
rad u timu sa pedagoško-psihološkom službom i razrednicima	4
saradnja sa porodicom, starateljima-na terenu	16
saradnja sa institucijama: sa centrom za socijalni rad (smještaj, starateljstvo, sudske odluke, materijalne beneficije), s komisijom za kategorizaciju i slično	6
vođenje socijalnog kartona učenika u okviru pedagoškog kartona	4
stručno usavršavanje	4
UKUPNO	40

(4) Socijalni radnik obavlja i druge stručne poslove prema potrebi, po nalogu direktora i organa upravljanja škole, pa se prethodna satnica može izmijeniti.

Član 18.**(Struktura radne sedmice odgajatelja u odgojnoj grupi)**

(1) Struktura radne sedmice odgajatelja u odgojnoj grupi

OPIS	Broj sati
edukacija	8,0
grupni rad u odgojnoj grupi	5,0
individualizirani rad sa štićenicima	5,0
rad u sekcijama i interesnim grupama	2,0
kulturna i javna djelatnost u grupi	2,0
dežurstvo nedjeljom, praznikom i dr.	5,0
pripreme za odgojni rad	5,0
vođenje dokumentacije	2,0
saradnja sa školama, ustanovama, roditeljima	2,0
stručno usavršavanje	2,0
drugi poslovi po nalogu direktora	2,0
UKUPNO	40

(2) Odgajatelj obavlja i druge stručne poslove prema potrebi, po nalogu direktora i organa upravljanja škole, pa se prethodna satnica može izmijeniti.

Član 19.

(Struktura radne sedmice bibliotekara)

(1) Profil i stručna sprema bibliotekara utvrđena je kako slijedi:

- a) Bibliotekar - diplomirani bibliotekar (VI, VII stupanj) ili
- b) Visoko obrazovanje (240 ECTS) nastavničkog smjera i završena obuka za bibliotekara.

(2) Bliži uvjeti za formiranje biblioteke, odnosno podzakonskim aktima.

(3) Bibliotekar u okviru centra za informacije, definirani su Zakonom i

40 - satne radne sedmice obavlja slijedeće radne zadatke:

OPIS	Broj sati
Poslovi planiranja: učešće u programiranju rada škole/ustanove, saradnja sa nastavnicima/odgajateljima u neposrednom planiranju i izvođenju obrazovno-odgojnog rada, poslovi planiranja, obnove i nabavke novih knjiga, dopuna bibliotečkog fonda	4
Praćenje i realizacija programa rada škole/ustanove: permanentan rad na praćenju realizacije programskih zadataka škole sa stanovišta funkcije i uloge školske biblioteke u realizaciji nastavnih i vannastavnih odgojno- obrazovnih sadržaja	2
rad na pravovremenom informiranju nastavnika i stručnih saradnika škole/ustanove o novinama u stručnoj literaturi i periodici, rad na klasifikaciji i stručnoj obradi periodike	3
rad sa učenicima na popularizaciji knjige, davanje uputa za korištenje i metodičkih napomena za brzo i efikasno stjecanje potrebnih informacija, saradnja s roditeljima u području korištenja knjigama i programa pomoći učenicima	2
stručna analiza rezultata rada u okviru realizacije programa rada škole	2
Ostali poslovi i radni zadaci: stručno evidentiranje i klasifikacija fonda knjiga, fonda stručne knjige i periodike, dječje i omladinske štampe, časopisa, naslova po predmetima i nastavnim područjima	3
Poslovi na izdavanju i preuzimanju knjiga	20
Poslovi informisanja	2
Stručno usavršavanje	2
Ostali poslovi po nalogu direktora	
UKUPNO	40

(4) Bibliotekar obavlja i druge stručne poslove prema potrebi, po nalogu direktora i organa upravljanja škole, pa se prethodna satnica može izmijeniti.

(5) Školi se priznaje jedan izvršilac bibliotekara.

Član 20.

(Način uključivanja, struktura radne sedmice i opis poslova asistent)

(1) Školi pripada asistent ako škola ima učenike sa posebnim obrazovnim potrebama, sa odgovarajućom dokumentacijom, a uz odobrenje ministra. Učenici koji nemaju značajno izražene teškoće i prepreke u učenju i učešću, neće moći ostvariti pravo na asistiranje.

(2) Odgovarajuća dokumentacija iz stava (1) sadrži:

- a) rješenje nadležnog centra za socijalni rad na osnovu nalaza i mišljenja Komisije za otkrivanje, ocjenjivanje sposobnosti, razvrstavanje i evidenciju djece sa posebnim potrebama,
- b) razred koji učenik pohađa .

(3) Da bi se asistent mogao uključiti u direktan rad u školi potrebno je:

- a) odobrenje škole za rad asistenta,
- b) odobrenje Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta za rad asistenta,
- c) spremnost roditelja za podršku učeniku.

(4) Opis poslova je određen generalno, budući da se posao asistenta u potpunosti ne može predvidjeti, jer su potrebe svakog pojedinog učenika za dulje vremensko razdoblje različite. U skladu s tim osoba koja je kandidat za asistenta u nastavi treba biti fleksibilna, strpljiva, tolerantna i samoinicijativna.

(5) Asistent u okviru 40-satne sedmice obavlja sljedeće poslove:

OPIS	Sati
Pruža pomoć učeniku ili grupi učenika u zadacima koji zahtijevaju komunikacijsku, senzornu i motoričku aktivnost učenika u kretanju, u učenju, u svakidašnjim nastavnim, vannastavnim i vanučioničkim aktivnostima, ali ne asistira u dovođenju i odvođenju djece u školu.	
Učestvuje u izradi programa rada, prema potrebama svakoga pojedinog učenika, te uputama nastavnika, stručnih saradnika škole odnosno stručnog tima.	
Potiče sudjelovanje djece u socijalnim i odgojno-obrazovnim procesima u školi, nastoji omogućiti da postanu neovisni u učenju u što većoj mjeri.	
Potiče zajednički rad i igru te poštivanje različitosti.	
Drugim nastavnicima pomaže u kreiranju nastavnih ciljeva, zajednički razrađuje individualne i prilagođene nastavne programe, te surađuje u realizaciji planiranog.	
Uključuje se u rad škole, te surađuje s ostalim nastavnicima unutar kolektiva, a sve u svrhu poboljšanja uvjeta školovanja učenika s posebnim obrazovnim potrebama.	
Prisutan je na nastavi kako bi usmjeravao učenika, poticao njegovu pažnju i koncentraciju na nastavni sat te prilagođavao gradivo učenikovim potrebama, (svakako mora dozvoliti učeniku da radi samostalno i da griješi, jer je to najučinkovitiji način da nauči).	
Uključen u direktan rad za učenika, a nikako ne umjesto učenika.	

(6) Profil i stručna sprema asistenta utvrđena je kako slijedi:

- a) visoko obrazovanje (240 ECTS) – defektolog edukator - rehabilitator relevantnog profila,
- b) visoko obrazovanje (240 ECTS) – nastavničkog smjera.

Član 21.

(Rukovodno osoblje)

(1) Srednjom školom/školskim centrom /đačkim domom rukovodi direktor škole, koji se imenuje u skladu sa zakonom i pravilima škole.

(2) Direktor iz prethodnog stava ima pravo na dodatak na plaću koji se utvrđuje odlukom Vlade Unsko – sanskog kantona.

POGLAVLJE V. OBRAZOVANJE ODRASLIH

Član 22.

(Nastavna sredstva i oprema u obrazovanju odraslih)

(1) Škola može izvoditi programe obrazovanja odraslih, ako ispunjava uvjete propisane zakonom i pravilnicima koji uređuju ovu oblast.

(2) Oprema prostora mora odgovarati namjeni prostora i omogućiti realizaciju odgojno-obrazovnog rada sa odraslima.

(3) Nastavna sredstva i pomagala moraju zadovoljiti sve potrebe koje se ostvaruju u procesu obrazovanja odraslih i zadovoljiti potrebe nastavnih planova i programa za obrazovanje odraslih.

Član 23.

(Obrazovne grupe u obrazovanju odraslih)

(1) U obrazovnoj grupi programa srednjoškolskog obrazovanja može biti najviše 24 polaznika.

(2) U srednjoškolskom obrazovanju odraslih obrazovna grupa organizira se od polaznika istog razreda, istog zanimanja, odnosno istog nivoa.

(3) Izuzetno, u obrazovnoj grupi mogu biti polaznici programa istog predmeta nekoliko srodnih zanimanja istog razreda, odnosno istog nivoa.

(4) U obrazovnoj grupi programa učenja stranih jezika može biti najviše 15 polaznika. Grupa se može formirati od polaznika nekoliko srodnih zanimanja istog razreda, odnosno istog nivoa.

(5) Broj polaznika u obrazovnoj grupi programa obrazovanja odraslih, utvrđuje se kako slijedi:

NASTAVA	Broj polaznika		
	Minimalno	Optimalno	Maksimalno
Općeobrazovna nastava, stručno-teorijska, izborna i sve druge vrste nastave	5-10	11-20	21-24
Nastava stranih jezika	Najmanje 5	6-10	15
Praktična nastava	Najmanje 5	6-10	16

(6) Obrazovanje odraslih u grupama ispod minimalnog broja polaznika izvodi se na grupnim konsultacijama i individualnim konsultacijama.

(7) Broj sati individualnih i grupnih konzultacija ne može biti manji od 10% od ukupnog broja nastavnih sati propisanih nastavnim planom i programom za redovnu nastavu.

Član 24.

(Profil i stručna sprema i poslovi nastavnika u obrazovanju odraslih)

(1) Stručne poslove na planiranju i realizaciji nastavnih sadržaja, vođenja, praćenja i ocjenjivanja polaznika programa odraslih obavljaju nastavnici.

(2) Profil i stručna sprema nastavnika utvrđena je nastavnim planovima i programima koji su odobreni za obrazovanje odraslih.

(3) Poslovi nastavnika u obrazovanju odraslih u okviru radne sedmice su:

- a) redovna nastava,
- b) rad na andragoškoj dokumentaciji,
- c) izvještavanje stručnim organima škole,
- d) stručno usavršavanje za programe obrazovanja odraslih.

(4) Norma nastavnika za nastavne predmete koji se realiziraju kao redovna nastava, jednaka je normi nastavnika koja je propisana Pedagoškim standardima za srednje obrazovanje.

(5) Ako se nastava izvodi konsultativno ili instruktivno, norma nastavnika se uvećava za 50%.

(6) Ako se praktična nastava izvodi u radionicama i poduzeću, školi se priznaje koordinator i to 0,03 po obrazovnoj grupi.

Član 25.

(Fond nastavnih sati u obrazovanju odraslih)

(1) Broj sati svakoga pojedinog nastavnog predmeta programa obrazovanja odraslih za stjecanje srednje školske spreme i srednje stručne spreme ne može biti manji od 50% od broja nastavnih sati, propisanih nastavnim planom za redovno obrazovanje, bez obzira na oblik izvođenja nastave.

(2) Programi osposobljavanja izvide se u punom obimu nastavnih sati, predviđenih programom.

(3) Broj sati svakog pojedinog nastavnog predmeta programa prekvalifikacije ne može biti manji od 50% od broja nastavnih sati propisanih nastavnim planom za redovno obrazovanje.

(4) Praktična nastava i vježbe izvide se u fondu sati propisanih nastavnim planom za redovno obrazovanje.

Član 26.

(Dopuna norme nastavnika i vrednovanje poslova nastavnika)

(1) Nastavnik koji je zasnovao radni odnos na puno radno vrijeme, a iz nekih razloga nema 40- satnu radnu sedmicu, može dopuniti istu nastavom u programima obrazovanja odraslih.

(2) Vrednovanje poslova nastavnika u programima obrazovanja odraslih, jednako je vrednovanju poslova nastavnika propisanih Pedagoškim standardima za srednje obrazovanje.

Član 27.

(Stručni i administrativni poslovi u obrazovanju odraslih)

(1) Za obavljanje stručnih i administrativnih poslova obrazovanja odraslih direktor rješenjem zadužuje osobu voditelja programa obrazovanja odraslih, koja ispunjava uvjete za nastavnika.

(2) Voditelja programa obrazovanja odraslih školi se priznaje ukoliko u toku jedne školske godine ima najmanje dvije obrazovne grupe, u skladu sa tačkom IV ovih standarda.

(3) Voditelj obrazovanja odraslih priznaje se za školsku godinu.

(4) Voditelj obrazovanja u pravilu je nastavnik sa liste tehnološkog viška, koja ispunjava uslove za nastavnika srednje škole.

(5) Škola je obavezna u godišnjem programu rada za svaku školsku godinu upisati podatak o osobi iz stava (1) ove tačke.

(6) Stručni administrativni poslovi su: organizacija nastavnog procesa, vođenje dokumentacije i evidencije, upis polaznika, praćenje realizacije svih oblika nastave, izdavanje uvjerenja i svjedodžbi, vođenje dokumentacije i evidencije o ispitima i podnošenje izvještaja stručnim organima.

Član 28.
(Naknada zaposlenicima u obrazovanju
odraslih)

(1) Ukoliko se nastava izvodi instruktivno ili konsultativno, naknade zaposlenicima isplaćuju se iz sredstava prihoda obrazovanja odraslih.

(2) Naknade iz stava (1) svim zaposlenicima utvrđuju se po broju kandidata i ne mogu biti iskazane kao uvećanje osnovne plaće.

(3) Ostali administrativni poslovi su: prijem dokumentacije polaznika programa obrazovanja odraslih, objavljivanje konkursa, zaključivanje ugovora o obrazovanju i izdavanje duplikata uvjerenja i svjedodžbi o završenom obrazovanju, te drugih uvjerenja.

Član 29.
(Naknada zaposlenicima na poslovima
tehničko-higijenske službe)

(1) Za vrijeme izvođenja nastavnog procesa zaposlenici na poslovima tehničko-higijenske službe imaju pravo na naknadu, a u skladu sa odlukom direktora škole.

(2) Naknada za zaposlenike iz stava (1) ove tačke isplaćuje se iz sredstava prihoda obrazovanja odraslih.

POGLAVLJE VI. ADMINISTRATIVNO-FINANSIJSKA I TEHNIČKA PODRŠKA NASTAVNOG PROCESA, SREDNJA ŠKOLA, ŠKOLSKI CENTAR I ĐAČKI DOM

Član 30.
(Administrativno-financijska služba)

Za administrativno-financijsku i tehničku podršku nastavnog procesa srednja škola, školski centar i đачki dom obavezno ima:

Administrativno-financijska služba

OPIS	Broj izvršilaca
Sekretar – blagajnik škole	1
Knjigovođa	0,20

Član 31.
(Sekretar -blagajnik)

(1) Za obavljanje pravno-administrativnih poslova škola / ustanova ima sekretara-blagajnika.

Sekretar-blagajnik škole / ustanove u okviru radne sedmice obavlja radne zadatke kako slijedi:

a) Planiranje rada i stručna saradnja

Učešće u koncipiranju i izradi programa rada, izvještaja, informacija, analiza, statističkih podataka škole i njihovo uvođenje u informatički sistem škole, saradnja s direktorom, pomoćnikom, pedagogom-psihologom, bibliotekarom, nastavnicima, učenicima, roditeljima, učeničkim organizacijama, mjesnom zajednicom, društvenom sredinom, Prosvjetnom inspekcijom i drugim organima.	4
---	---

b) Praćenje i realizacija planiranog rada

Praćenje i realizacija programa rada, praćenje propisa na području obrazovanja i odgoja i zakonskih propisa radi primjene i dogradnje normativnih akata škole.	3
--	---

c) Ostali poslovi i radni zadaci

Angažman u pripremanju i održavanju sjednica organa upravljanja i stručnih organa škole – zapisnici, zaključci, odluke i drugo.	4
Obavljanje daktilografskih poslova za potrebe škola, poslovi ažuriranja i čuvanja arhiva i ostale dokumentacije škola.	5
Prijave i odjave radnika i evidencija o odsustvovanju s posla.	3
Staranje o dokumentaciji i evidenciji učenika koji se koriste prijevozom i dr.	3
Upis učenika u školu, prijevodnice, prijava kandidata za polaganje ispita, izdavanje: uvjerenja, učeničkih knjižica, svjedodžbi i slično.	3
Poslovi organizacije zdravstvene zaštite i osiguranja učenika i zaposlenika škole.	2
Staranje o općim uvjetima za nesmetan rad škole (osvjetljenje, grijanje, opravke, održavanje i slično).	2
Organiziranje i nadzor rada tehničkog osoblja i pomoćnog osoblja škole i obavljanje i drugih stručnih poslova i radnih zadataka po nalogu direktora, nastavničkog vijeća i organa upravljanja.	3
Saradnja sa stručnim službama na ostvarivanju njihovih programskih sadržaja.	2
Blagajnički poslovi.	6
Ukupan sedmični fond sati:	40

(2) Uvjeti u pogledu stručne spremlje sekretara-blagajnika: VI ili VII stepen pravnog ili ekonomskog smjera.

(3) Ako škola ima veći broj odjeljenja od optimalnog, priznaje joj se 0,03 izvršioca sekretara-blagajnika.

(4) Ako sekretar-blagajnik svoje poslove obavlja u okviru 40-satne radne sedmice, školi se ne priznaje povećanje broja izvršilaca.

(5) Ako se u školi izvodi obrazovanje odraslih priznaje se 0,1 izvršioca za svaku odgojno-obrazovnu grupu, formiranu u skladu sa članom 23., stav (5) ovih Pedagoških standarda.

Član 32. (Knjigovođa)

(1) Obavlja sve potrebne knjigovodstvene poslove.

(2) Priznaje se povećanje broja izvršilaca za knjigovođu u slijedećim slučajevima:

a) školama sa većim brojem učenika i nastavnog osoblja (0,03 izvršioca po odjeljenju iznad optimalnog broja odjeljenja škole),

b) školama u kojima se izvodi obrazovanje odraslih (0,1 izvršioca za svaku odgojno- obrazovnu grupu formiranu u skladu sa članom 23., stav (5) ovih Pedagoških standarda.

(3) Uvjeti u pogledu stručne spremlje knjigovođe: VI ili VII stepen ekonomskog smjera.

Član 33. (Tehničko-higijenska služba)

(1) Tehničko-higijenska služba:

OPIS	Broj izvršilaca
Domar-ložač centralnog grijanja	1
Radnici na održavanju higijene 500 m ² – čišćenje korisne površine zatvorenog prostora	1

(2) Profil i nivo stručne spremlje je utvrđen kako slijedi:

a) domar-ložač centralnog grijanja – III, IV i V stepen, građevinskog, mašinskog, elektro ili drvoprerađivačkog i drugih smjerova i certifikat o osposobljenosti za

obavljanje poslova rukovaoca centralnog grijanja-ložača,

b) radnici na održavanju higijene – završena osnovna škola.

(3) Za svako odjeljenje/klasu/odgojnu grupu preko maksimalnog broja priznaje se 0,03 domara-ložača centralnog grijanja ukoliko škola koristi više objekata.

Član 34. (Ostalo osoblje)

(1) Uvjeti u pogledu stručne sprema utvrđeni su kako slijedi:

- a) IV stepen za portira u domu učenika
- b) kuhar III i V stepen, pomoćni kuhar za osoblje u kuhinjama doma učenika
- c) visoka stručna sprema (180 ili 240 ECTS) ekonomskog smjera) za ekonoma”.

OPIS	Broj izvršilaca
Portir u domu učenika	1
Osoblje u kuhinjama doma učenika	2
Ekonom u domu učenika za svaku odgojnu grupu	0,1
Klavirštiner u srednjoj muzičkoj školi, angažiranje po potrebi	
Model u školi primijenjenih umjetnosti (muški i ženski), angažiranje po potrebi	
Traktorista u srednjoj poljoprivrednoj školi koja posjeduje traktor sa priključcima za obradu poljoprivrednog zemljišta.	1
Mehaničar u srednjoj poljoprivrednoj školi koja posjeduje mašine i uređaje za rad na poljoprivrednim dobrima škole	1
Štalski radnik u srednjoj poljoprivrednoj školi koja u svom posjedu ima domaće životinje (goveda, ovce, koze i slično)	1
Upravnik farme u srednjoj poljoprivrednoj školi koja posjeduje poljoprivrednu farmu sa obradivim zemljištem i štalske kapacitete za smještaj domaćih životinja	1

(2) Lica zatečena na poslovima nastavnog predmeta hemije sa zvanjem diplomiranog inženjera tehnologije, a koji imaju zasnovan radni odnos na neodređeno radno vrijeme i položen stručni ispit za neposredni odgojno - obrazovani rad, stupanjem na snagu ovih Standarda i normativa mogu i dalje izvoditi nastavu za predmet hemije i imaju sva prava i obaveze koja proizlaze iz radnog mjesta („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 4/21).

Član 35. (Đački dom)

(1) Đački domovi su srednjoškolske odgojno-obrazovne ustanove u kojima se u sklopu odgojno-obrazovnog programa za učenike osigurava i primjeren boravak, smještaj i

prehrana tokom pohađanja srednjoškolskog obrazovanja.

(2) Đački dom nije jednak školi i ima posebnu organizaciju i tehnologiju rada koja se ostvaruje različitim programima rada – temeljnim, posebnim i interesnim (izbornim).

(3) U programiranju rada đačkih domova polazi se od humanističko-razvojne paradigme i individualnih potreba i interesa učenika.

(4) Programi rada u đačkim domovima rezultat su suradničkih odnosa, uzajamnog poštovanja i podržavanja, otvorene humanističke komunikacije i poštovanja osobnosti.

(5) Odgojno-obrazovni program u đačkom domu podrška je i pomoć učeniku i roditelju u postizanju što kvalitetnijega ukupnog razvoja i obrazovanja učenika.

(6) Program iz stava (5) ovog člana ostvaruju nastavnici-odgajatelji te različiti stručnjaci kao što su pedagozi, psiholozi, zdravstveni radnici i drugi, koje po potrebi u svoj rad s učenicima uključuje učenički dom.

(7) Broj odgajatelja utvrđuje se na osnovu potrebe neposrednog odgojno-obrazovnog rada, a na osnovu odluke koju donosi ministar.

(8) Odgojno-obrazovni rad u đачkim domovima može obavljati osoba s visokom stručnom spremom, nastavničkog smjera.

(9) Dom ima noćnog pazitelja s visokom stručnom spremom, nastavničkog smjera.

(10) Dom koji djeluje u sastavu srednje škole
zapošljava:

- a) administrativnog radnika uz saglasnost ministra,
- b) voditelja uz saglasnost ministra.

(11) Broj radnika na pomoćno-tehničkim poslovima utvrđuje se na osnovu raspoloživog otvorenog i zatvorenog prostora, vrsti grijanja i specifičnih potreba danonoćnog programa u učeničkim domovima.

(12) Domovi s manje od 90 i više od 350 učenika svoje specifične potrebe rješavaju uz saglasnost ministra.

(13) Mjerila za utvrđivanje broja radnika na pomoćno-tehničkim poslovima temelje se na činjenici da dom radi 24 sata x 7 dana sedmično, a to su:

- a) Broj spremačica utvrđuje se na osnovu ukupnog zatvorenog i otvorenog prostora, primjenom <normativa do 600 m².
- b) Dom zapošljava 2 izvršitelja (od 6 do 22 sata), koji obavljaju poslove portira i domara.
- c) Broj izvršitelja na poslovima kuhara utvrđuje se na osnovi količine obroka ili mliječnih obroka koji se priređuju učenicima, s tim da minimalna količina po izvršitelju iznosi najmanje 70 obroka ili 270 mliječnih obroka dnevno. Za broj obroka koji je za 25% veći, odnosno manji od prethodno utvrđenog broja, broj izvršitelja utvrđuje se u odgovarajućemu omjeru.

d) Dom zapošljava pomočnog radnika - servirku 20 sati sedmično na 50 učenika – III stepen kuhar.

e) Dom zapošljava radnika za pranje, popravak i peglanje rublja 20 sati sedmično na 50 učenika - III stepen, krojač.

f) Dom zapošljava ekonoma (skladištara), za svaku odgoju grupu 0,1.

POGLAVLJE VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36.

(Stupanje na snagu)

(1) Stupanjem na snagu ovih Pedagoških standarda i normativa za srednje obrazovanje stavlja se van snage Pedagoški standardi i normativi za srednje obrazovanje („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj: 14/04, 12/10, 8/11, 17/14, 14/16, 19/16, 21/17, 9/19, 4/21, 20/21, 27/21 i 29/22).

(2) Ovi Pedagoški standardi i normativi za srednje obrazovanje stupaju na snagu danom objave u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 03-017-5452/2023
12. januara 2023. godine
B i h a ć

PREMIJER KANTONA
mr.sci. Mustafa Ružnić

86.

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 5/08) i člana 28. stav 2. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 10/03, 7/09, 19/03, 9/17 i 18/19), na prijedlog Ministarstva privrede, Vlada Unsko-sanskog kantona na 392. sjednici održanoj dana 12.01.2023. godine, d o n o s i

ODLUKU

**o obnavljanju Ugovora o koncesiji Br. KU
007/2002 za istraživanje i eksploataciju
gipsa na ležištu „Brešćić“ u općini**

